

Aanmelden voor de Nieuwsflits: stuur een e-mail met daarin uw naam en adresgegevens o.v.v. *aanmelden nieuwsflits*. — Is uw mailadres gewijzigd? Geef dit a.u.b. tijdig door en met uw adresgegevens. Wilt u contact met een van onze vrijwilligers? Mail ons dan met vermelding van het onderwerp: nva.gron.dren@gmail.com.
Heeft u een bericht voor plaatsing in de Nieuwsflits: mail dan naar nva.gron.dren.redactie@gmail.com.

Nieuwsflits 70 | NVA regio Groningen/Drenthe | februari 2016

Autisme Congres Noord 2016
Zaterdag 2 april in Drachten

In onze regio wordt samen met onze Friese 'buren' de Autismeweek 2016 geopend met het jaarlijkse gezamenlijke Autismecongres. Met dit jaar als thema: Levensloopbegeleiding en Levensterreinen.

Voor ieder mens is het belangrijk om mee te kunnen doen in de maatschappij op verschillende levensterreinen: school, werk, wonen en vrije tijd (waaronder sport), relaties en ouder worden. Tijdens het Autisme Congres Noord komt de invulling van deze levensterreinen door mensen met ASS ruimschoots aan bod. Omdat de overheid hierin een belangrijke speler is, betrekken wij gemeenten hier ook bij. Wat doen zij om mensen met autisme te betrekken bij de maatschappij?

Programma

Het programma start met lezingen van resp. **Stephan Brandligt** wethouder in Delft, over zijn gemeente die vorig jaar het stempel 'Autismevriendelijke Gemeente' heeft verdiend. Deze gemeente kan dus ook voor gemeenten in onze regio als voorbeeld (of uitdaging) dienen?

Vervolgens spreekt **Gijs Horvers**, ervaringsdeskundige, die volledige acceptatie van autisme in de maatschappij als persoonlijke missie ziet. Een groot streven en zeker een interessant onderwerp!

Na de lunch bent u welkom op één van de **workshops en deellezingen** uit het ruime aanbod dat per levensterrein geboden wordt. Kort gezegd: voor elk wat wils!

Wij sluiten de dag af met de opmaat naar het thema van de Autismeweek: nl. Bewegen en sport! Wij hebben **Paul Haarhuis**, de bekende tennisser, die zelf vader is van een kind met autisme, bereid gevonden om ons uit eigen ervaring te vertellen over sport voor mensen met autisme.

Kinderprogramma: Voor leden van de NVA en Balans hebben wij voor kinderen met autisme en brusjes (4 – 12 jaar) een speciaal en gratis kinderprogramma met verschillende workshops, waaronder muziek en het kindercircus! Ook bieden wij individuele begeleiding voor uw kind en wordt er contact met u opgenomen om de begeleiding af te stemmen op uw kind. De ruimte is beperkt, dus meld uw kind zo snel mogelijk aan (zie onder)!

Het aanbod, congreskosten en meer informatie over het congres vindt u via www.autisme.nl/regio/groningen-en-drenthe/activiteitenkalender-groningen-en-drenthe.aspx.

Vragen: Voor algemene vragen kunt u mailen naar vragencongresnoord@gmail.com.

Voor vragen over en aanmelding voor de kinderopvang kunt u mailen naar kinderopvangnc@gmail.com.

Aanmelden: [Klik hier om uw tickets te bestellen via de ticketservice](#)

De ticketservice sluit op vrijdag **1 april om 18.00 uur**.

Aan de zaal kunnen ook kaarten worden gekocht als er nog plaats is, dit is wel op eigen risico!

NVA AUTISMEWEEK Oproep!

Duik in de wereld van autisme

De Autismeweek 2016 duurt van zaterdag 2 t/m 9 april. Het thema van dit jaar is **sporten en bewegen**, waarmee we heel Nederland willen uitnodigen om in beweging te komen door 'samen te duiken in de wereld van autisme'. Dit doen we onder andere via **De Blauwe Plons**. Paralympisch kampioen zwemmen en NVA-ambassadeur Marc Evers maakte dit al bekend op het NVA Autisme Congres 2015. In de NVA-Autismeweek vragen we aandacht voor autisme, en dan vooral om hier SAMEN mee aan de slag te gaan. Want meer begrip en kansen voor mensen met autisme kunnen we alleen voor elkaar krijgen als we hierin samen optrekken. En daarom willen we ook graag samen iets DOEN: we gaan overal in Nederland met elkaar plonsen.

Autismevriendelijkheidsprijs 2016. Nomineer uw trainer voor de meest autismevriendelijke sportcoach 2016.

De Autismevriendelijkheidsprijs wordt jaarlijks in de Autismeweek namens de NVA uitgereikt aan personen die zich op bijzondere wijze inzetten voor de participatie van mensen met autisme. Dit jaar willen we Marc Evers de prijs laten uitreiken aan de meest autismevriendelijke sportcoach van Nederland.

Kent u een sportcoach binnen onze regio die volgens u in aanmerking komt voor de Autismevriendelijkheidsprijs 2016? Stuur dan **uiterlijk 17 maart** een mail met uw nominatie inclusief uitleg naar: info@autismeweek.nl.

Oproep voor onze regio!

Wij willen aan dit onderwerp ook vanuit onze regio zoveel mogelijk aandacht besteden in het maartnummer van onze Nieuwsflits. Wordt er ergens een 'plons' georganiseerd? Wie heeft eigen ervaringen uit te wisselen over autisme en sport? Wie organiseert iets op dit terrein? Wie kent een goede sportcoach of -club met aandacht en gevoel voor autisme?

Wie informatie heeft van alles dat te maken heeft met ASS en sport en bewegen wordt van **harte uitgenodigd** om deze informatie (bij voorkeur in Word-opmaak) uiterlijk **10 maart a.s.** te sturen aan de redactie: nva.gron.dren.redactie@gmail.com.

NVA Groningen-Drenthe heeft een **nieuwe facebookpagina**! Op de pagina staan nieuwtjes, interessante dingen over autisme uit de media en vind je alle informatie over de activiteiten van de NVA Groningen-Drenthe.

Like de facebookpagina! www.facebook.com/nvagrodre

Andere activiteiten in de regio:

Film- en gespreksavond:
AUTISME EEN LEVEN LANG
15 maart 2016

Het Autisme Infocentrum Groningen vertoont de compilatiefilm “Autisme een leven lang” van de NVA. In deze ca. één uur durende documentaire worden de levensfasen op indringende wijze in beeld gebracht, aan de hand van getuigenissen van elf verschillende mensen met autisme en hun directe omgeving. In het ruime bijbehorende café krijgen de bezoekers na afloop de gelegenheid om met elkaar in gesprek te gaan over de eigen ervaringen.

Voor wie: Deze avond is bedoeld voor familieleden, vrienden van en mensen met autisme.

Tijdstip: Dinsdag 15 maart 2016 van 19.30 tot 21.45 uur. Inloop vanaf 19.00 uur

Locatie: Filmzaal van het Infocentrum Nienoord, Nienoord 20 te Leek. Er is ruime gratis parkeergelegenheid

Aanmelding: U dient zich vooraf op te geven via: aic_groningen@live.nl Graag onder vermelding van naam en aantal.

Kosten: €3,- per persoon, contant te voldoen bij binnenkomst. Er zijn slechts een beperkt aantal plaatsen.

Organisatie: Deze thema-avond wordt georganiseerd door het Autisme Infocentrum Groningen, een initiatief van de NVA de Nederlandse Vereniging voor Autisme.

kijk voor actuele informatie op
www.facebook.com/aicgroningen

Cursus “Inzicht in autisme” in Emmen en Haren op 17 en 18 maart

De cursus: “ Inzicht in autisme” wordt gegeven door Frans Coolen. Deze cursus is met name be-

doeld voor mensen die meer inzicht willen krijgen in de gevolgen die het autisme heeft voor de persoon en diens omgeving, en hoe hier dan op een goede manier kan worden omgegaan.

Doel van de cursus is dat we meer begrip kunnen opbrengen voor de problemen waar mensen met autisme mee te maken hebben.

De cursus is voor professionals, hulpverleners, werkgevers, ergotherapeuten, logopedisten, (tand)artsen, fysiotherapeuten, diëtisten, leerkrachten, docenten, (ortho)pedagogen, psychologen, kinderopvang, zorgboerderijen, Thomashuizen, verloskundigen, kraamverzorgsters, autorijschoolhouders, studenten, leerplichtambtenaren, medewerkers bij de gemeente afdeling WMO etc. zeker de moeite waard om te volgen.

Cursusleider Frans Coolen, van ‘In to Autisme’, is begonnen in het onderwijs en heeft daarna 25 jaar bij jeugdzorg als teamleider van autismegroepen gewerkt.

Data: 17 maart in Emmen 18 maart in Haren

Informatie: en andere locaties waar de cursus ook aangeboden wordt vindt u op www.intoautisme.nl/cursussen

Aanmelden voor deelname aan de cursus kan alleen via: www.intoautisme.nl/cursussen

AGENDA

7 maart – inloopochtend AIC Groningen

9 maart – Inloopavond Auticafé Groningen

15 maart – film- en gespreksavond AIC 'Autisme een leven lang' voor lotgenoten in Leek

17 maart – cursus 'Inzicht in Autisme' door Frans Coolen in Emmen

18 maart - cursus 'Inzicht in Autisme' door Frans Coolen in Haren

Noteer alvast:

2 april – openingsdag Autismeweek 2016: **Autismecongres Noord** in Drachten

2 t/m 9 april: Autismeweek 2016 met als thema: **Autisme en Sport!**

Nieuws:

vanuit **AUTISME** bekeken

OPROEP:

gemeente gezocht voor de derde pilot-bijeenkomst

Bent u geïnteresseerd in een lunchbijeenkomst in uw gemeente? Voor de derde pilot-bijeenkomst zijn wij op zoek naar een gemeente. Wilt u uw gemeente aandragen, stuur dan een mail naar: regio@vanuitautismebekeken.nl

Meer informatie over de drie pilot-bijeenkomsten vindt u op de flyer die hiernaast staat afgebeeld: **"Ontmoet elkaar in de wijk"**.

lunchontmoeting

"Ontmoet elkaar in de wijk"

Gemeenten maken beleid voor alle burgers en sociale teams werken voor iedereen in de wijk. Wij laten u kennismaken met vertegenwoordigers van drie kwetsbare groepen die u tegen kunt komen, maar die u niet altijd direct herkent of die onbewust overvloed anderszins worden. Dit doen we op een verrassende, interactieve manier. Speciaal voor beleids- en takenmedewerkers van gemeenten en professionals in sociale teams organiseren we lunchontmoetingen met ervaringsdeskundigen. Heeft u interesse?

Wat levert de ontmoeting op?
Ervaringsdeskundigen vertellen levendig over hun eigen leven en wat zij nodig hebben om naar voren in de samenleving te kunnen participeren. Ook beestvonden zij uw vragen uit de praktijk en kunnen zij met u nadenken over specifieke vraagstukken.

Interessant voor:
Beleids- en takenmedewerkers van gemeenten en professionals in sociale teams.

Hoe werkt het?
Een lunchontmoeting vindt plaats in uw gemeente, dorp, buurt of wijk en duurt ongeveer 1 uur.

Na de lunchbijeenkomst:
• Heeft u een beter beeld van wat mensen met niet-aangeboren hersenletsel, autisme en licht verstandelijke beperkingen nodig hebben om te kunnen participeren en kunt u mensen uit deze groepen beter herkennen in zowel hun diversiteit als overeenkomsten.

Ook horen wij graag waar u in de praktijk tegen aanloopt. Zo leren wij van elkaar en kan begrip en verbinding ontstaan.

De productie
"Ontmoet elkaar in de wijk" is een initiatief van: Vanuit autisme bekeken, Expertisecentrum William Schrikker groep en Vitalans. Wij kennen de verschillende groepen in de langdurende zorg goed. We hebben contacten met diverse belangengroepen en hun achterban. We kunnen u in contact brengen met de juiste mensen. Ook kunnen wij u verwijzen naar goede informatie over deze groepen.

Heeft u interesse?
Wilt u meer weten over de mogelijkheden, dan kunt u contact opnemen met:
Margen Thielen, senior adviseur NAJ
na.beleidsadvies@na.nl
020 789 25 40 - 06

vanuit **AUTISME** bekeken

Onderwijs2032:

Uitdagingen passend onderwijs meenemen in de uitwerking

Onlangs presenteerde het platform Onderwijs2032 haar visie op **toekomstgericht onderwijs**. Het pleidooi voor een kerncurriculum en daarnaast keuzegebieden, geeft ruimte voor maatwerk voor alle leerlingen. Wel rijst de vraag: hoe zorgen we ervoor dat in dit onderwijs van de toekomst voldoende aandacht is voor het leren van **leerlingen met een kwetsbaarheid, zoals autisme**?

Het eindadvies van onderwijs2032 biedt ruimte voor andere manieren van leren, via creativiteit, ondernemerschap en samenwerken. Ook is er veel aandacht voor zelfstandigheid van de leerling en zelf invullen van eigen ruimte. Dit is belangrijk voor de toekomst en schitterend voor leerlingen die dat aankunnen, maar niet alle leerlingen zullen hier altijd goed bij varen. Hoe ziet het onderwijs er uit als een leerling juist baat heeft bij bijvoorbeeld meer structuur of als samenwerking voor veel stress zorgt? Wat als flexibel omgaan met veranderingen niet lukt of de sociaal-emotionele ontwikkeling nog wat extra tijd nodig heeft?

[Lees het volledige bericht op de website](#)

Openheid over autisme op de werkvloer loont

Brigitte viel uit met een burn-out na 28 dienstjaren bij ABN AMRO en kreeg uiteindelijk de diagnose Asperger. Voor haar vielen puzzelstukjes op hun plek. Ze besloot er direct open over te zijn richting haar collega's. Haar openheid loont, ze re-integreert, krijgt begrip van collega's en kan nu echt zichzelf zijn. In het vakblad Veiligheid en Preventie deze maand staat het artikel '[Openheid over autisme loont](#)' over de ervaring van Brigitte en wat werkgevers kunnen doen om een veilige werkplek te bieden aan medewerkers met autisme. Om te voorkomen dat ze overbelast raken, en vooral ook om hun (vaak bijzondere) talenten optimaal te benutten.

'Rare vogel? Openheid over autisme gaf me juist een veilige werkplek'

Brigitte is lid van de Autisme Ambassade van Vanuit autisme bekeken. Autisme ambassadeurs maken autisme zichtbaar en bespreekbaar op de werkvloer. Zie voor meer informatie over de ambassade: www.vanuitautismebekeken.nl/werk

Nieuwe checklists voor scholen en werkgevers

Hoe goed is uw school uitgerust om leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte te ondersteunen? Staat uw organisatie open voor werknemers met onzichtbare beperkingen, zoals autisme?

In december 2015 lanceerde Vanuit autisme bekeken een checklist voor scholen en een checklist voor werkgevers. Hiermee zien scholen en werkgevers in welke mate autismevriendelijk beleid in beeld is en/of in de praktijk wordt gebracht.

Scholen

De nieuwe checklist voor scholen neemt het onderwijs onder de loep met leerlingen met autisme als graadmeter. Het is een hulpmiddel om na te denken en in gesprek te gaan over de mate waarin de school passend onderwijs voor leerlingen (met autisme) stimuleert op het gebied van: beleid, cultuur, toegang, instroom en doorstroom, zorg en ondersteuning en verzuim.

Meer informatie over de checklist Onderwijs: www.vanuitautismebekeken.nl/nieuws/nieuwe-checklist-voor-scholen

Werkgevers

De nieuwe checklist voor werkgevers is een hulpmiddel voor werkgevers om hun diversiteitsbeleid te ontwikkelen door autisme als graadmeter te nemen. De checklist behandelt de volgende onderdelen: diversiteitsbeleid, organisatiecultuur, werving en selectie, toegankelijkheid en inrichting van de organisatie, loopbaanontwikkeling, kwaliteit van functioneren en verzuimbeleid.

Meer informatie over de checklist Werkgevers: www.vanuitautismebekeken.nl/nieuws/nieuwe-checklist-voor-werkgevers

Andere aandacht

Ervaringen van cliënten
met communicatie in de zorg en het sociaal domein

IZO-team (Informatievoorziening in zorg en ondersteuning)
van het ministerie van VWS
December 2015

Andere aandacht: Ervaringen van cliënten met communicatie in de zorg en het sociaal domein

Organisaties en professionals in de zorg en het sociale domein hebben steeds meer aandacht voor goede communicatie met cliënten. Toch geven cliënten regelmatig aan dat communicatie nog een knelpunt is. Dit rapport beschrijft ervaringen en inzichten van cliënten over de communicatie, en aanbevelingen om te komen tot een open houding in het contact tussen cliënten en professionals.

Vanuit autisme bekeken nam hiervoor meerdere interviews af. Deze uitkomsten en de ervaring met het professioneel inzetten van ervaringsdeskundigheid door Vanuit autisme bekeken, zijn opgenomen in dit rapport.

[Lees het volledige rapport](#)

Vier digitale instrumenten op een rijtje

Vier instrumenten die op initiatief van de werkgroep 'Vanuit autisme bekeken' zijn ontwikkeld en waarover ook in onze Nieuwsflits (nr 68) eerder werd bericht staan klaar om mee aan de slag te gaan!

www.autismewegwijzer.nl: informatie voor mensen met autisme en hun naasten op alle levens-terreinen

www.watvindik.nl: overzicht van aanbod rond autisme voor mensen met autisme (of naasten) en professionals

www.uaanzet.nl: informatiebron met handvatten voor mensen zonder autisme om te leren omgaan met autisme

www.vanuitautismebekeken.nl: programmawebsite Vanuit autisme bekeken

Via deze instrumenten vindt u uiteenlopende informatie en producten. Denk aan de autismevriendelijke checklisten voor scholen en werkgevers, rapporten zoals de 'Maatschappelijke businesscase: Levensbrede aanpak bij autisme' en 'Een kind met autisme in je gezin'. De digitale gesprekshulp voor op school of het digitale boek om autisme bespreekbaar te maken en de mooie ervaringsverhalen over het leven met autisme.

Vaste activiteiten:

Praten over autisme met iemand die je begrijpt

Inloopochtenden

Wil je eens praten over autisme met iemand die je begrijpt?

Heb je behoefte aan een persoonlijk gesprek met daarin advies of informatie over autisme?

Kom dan langs op onze inloopochtend.

Wij, ervaringsdeskundigen en vrijwilligers van het AIC Groningen, staan je graag te woord!

Eerstvolgende keer: maandag 7 maart 2016

Activiteit: Inloopochtend Autisme Infocentrum Groningen (van de NVA)

Locatie: kantoor Zorgbelang, Hoendiep 95 9718TE Groningen

Tijd: elke eerste maandag van de maand van 9:30 – 11:30 uur
(m.u.v. de zomervakantie)

Contact: www.facebook.com/aicgroningen
aic_groningen@live.nl

Inloopavond voor mensen met ASS en betrokkenen

Je bent van harte welkom in ons Auticafé.

Een ontmoetingsplek voor iedereen met een vorm van autisme, maar ook voor ouders, partners en “brusjes”.

Voor gezellig samenzijn, lotgenotencontact of informatie en advies.

In tegenstelling met het voorgaande jaar organiseren wij dit vanaf 2016 elke **tweede** woensdag van de maand.

Datum: woensdag 9 maart 2016

Activiteit: Auticafé

Locatie: gebouw Confiance NOVO, Kochstraat 1-17 97289 KA Groningen

Tijd: elke tweede woensdag van de maand van 19:30 – 21:30 uur
(m.u.v. de zomervakantie)

Contact: www.facebook.com/aicgroningen
aic_groningen@live.nl

Een deel van de opbrengst gaat naar een goed doel. De lotenkoper kan voor de NVA kiezen als goed doel. Wilt u ons ook ondersteunen en voor de NVA meedoen aan de Vriendenloterij?

Ga naar: <https://www.vriendenloterij.nl/Meespelen.htm> (daarna goed doel kiezen).

AUTISMEKNOP - stel uw vraag

Via de MEE Autismeknop is het mogelijk per mail een vraag te stellen. U kunt ons alle mogelijke vragen stellen over elk levensgebied en over elke levensfase. Bijvoorbeeld:

- Ik vermoed dat mijn kind autisme heeft. Hoe kom ik erachter of dit zo is?
- Ik zoek contact met andere mensen met ASS (Autisme Spectrum Stoornis)
- Mijn partner heeft ASS, ik wil graag ervaringen uitwisselen met lotgenoten.
- Ik zoek voor mijn kind met PDD-NOS een logeerboerderij.
- Mijn puber met Asperger dreigt te ontsporen. Kan ik hierover eens praten?
- Hoe kan ik omgaan met mijn kleinkind met ASS waar ik op pas?

Of

U vindt de **Autismeknop van MEE Groningen**: www.mee groningen.nl

Nederlandse
Vereniging voor
Autisme

De regio op de website

Wilt u een Nieuwsflits of een lezing nog eens teruglezen? Zoekt u een contactpersoon uit de regio? Ga naar de website: www.autisme.nl.

Klik op 'Regio'. Kies daarna Groningen/Drenthe. Klik daarna links: 'Nieuws NVA Groningen en Drenthe'. Hier vindt u de Nieuwsflitsen en ander nieuws.

Ontvangt u de Nieuwsflitsen onbedoeld meer dan één keer? Wilt u dit dan even doorgeven via nvagrondren@gmail.com?